

OVIHUEC.DAT

Caracterización de la gestión forestal e impulso socioeconómico en zonas de montaña mediante un rebaño comunal en un entorno digital

6.2

Informe jurídico sobre uso de parcelas privadas

Convocatoria de ayudas de la Fundación Biodiversidad, en régimen de concurrencia competitiva, para apoyo a proyectos transformadores para la promoción de la bioeconomía ligada al ámbito forestal y la contribución a la transición ecológica (regulada por la Orden TED/1014/2021, de 20 de septiembre, y por la Orden TED/408/2023, de 24 de abril, que modifica la anterior) en el marco del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia - Financiado por la Unión Europea - NextGenerationEU para el ejercicio del 2023

Información del documento

Número de informe	6.2
Nombre del informe	Informe jurídico sobre uso de parcelas privadas
Descripción del informe	Informe de comunicación de que pasos dar para poder utilizar parcelas privadas de dueño conocido o desconocido para actividades silvopastoriles de mantenimiento del entorno
Objetivo	Objetivo 6 - Legal
Actividad	Actividad 6 - Creación de un rebaño de titularidad pública municipal y uso público de parcelas con dueños desconocidos o no localizables
Entidad coordinadora de la actividad	IRTA
Entidades participantes de la actividad	Ayuntamiento de Vilamòs, Conselh Generau d'Aran
Palabras clave	Ganadería, permisos
Autores	Ayuntamiento de Vilamòs
Colaboradores	
Aprobado por	Antoni Dalmau Bueno

Advertencia:

Este documento es propiedad de los miembros que conforman el proyecto OVIHUEC.DAT. No está permitida su copia o distribución en ningún caso sin el consentimiento previo de los propietarios de este, quienes tienen los derechos de autor del presente escrito.

Parte de la convocatoria de la Fundación Biodiversidad y financiado por la Unión Europea - NextGenerationEU. Sin embargo, las opiniones y visiones expresadas son de los autores del documento y no representan necesariamente las de los entes convocantes y financieros. Por lo tanto, ni la Unión Europea ni la entidad convocante pueden ser responsabilizadas por estas.

Índice

1. Introducción	3
1.1. Antecedentes	3
1.2. Objetivo	3
2. Resultados	3
3. Conclusiones	¡Error! Marcador no definido.
4. Referencias.....	¡Error! Marcador no definido.

1. Introducció

1.1. Antecedentes

El objetivo principal del rebaño de Vilamòs es mantener limpio el entorno del pueblo para reducir el riesgo de incendios. Para ello, los animales deben poder entrar en todas las parcelas del pueblo. No obstante, algunas de estas parcelas son de dueños desconocidos o incluso puede haber dueños que se nieguen a dejar pasar a los animales. Para resolver este problema desde el punto de vista legal, se contrató a un asesor jurídico que colaboró con el ayuntamiento de Vilamòs a redactar una ordenanza que abriera paso a estos animales.

1.2. Objetivo

El objetivo del presente informe es mostrar la ordenanza tal y como se ha redactado por parte del ayuntamiento de Vilamòs. Esta ordenanza se encuentra escrita en catalán

2. Resultados

ORDENANÇA REGULADORA DE LA CONSERVACIÓ I NETEJA DE SOLARS, TERRENYS I PARCEL·LES I DE PREVENCIÓ D'INCENDIS

Preàmbul

El municipi de Vilamòs, situat en un entorn d'elevada sensibilitat ecològica i forestal, es troba envoltat de masses vegetals de gran importància per a la conservació de la biodiversitat, la prevenció de l'erosió i l'equilibri ambiental del territori. Aquesta realitat implica una responsabilitat compartida entre la ciutadania i l'Administració local pel que fa al manteniment i protecció del medi natural.

Durant els mesos d'estiu, el risc d'incendis forestals s'incrementa de manera significativa, a causa de les altes temperatures, la baixa humitat i l'acumulació de vegetació seca o no gestionada. En aquest context, s'ha detectat un nombre considerable de parcel·les situades en l'entorn immediat del nucli urbà que es troben en estat d'abandonament, amb presència de vegetació espontània, restes vegetals seques, residus domèstics, ferralla o altres materials potencialment inflamables. Aquestes condicions no només incrementen el risc d'incendi, sinó que també afavoreixen la proliferació de plagues (insectes, rosegadors o rèptils, entre altres), amb els corresponents riscos per a la salubritat pública.

Atenent a les competències pròpies en matèria de salubritat, seguretat i protecció del medi ambient, l'Ajuntament de Vilamòs ha considerat necessari aprovar la present Ordenança amb

l'objectiu d'implantar mesures normatives específiques per prevenir aquests riscos mitjançant l'obligació de manteniment i neteja de parcel·les.

Aquesta norma s'emmarca en el que disposa la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local; la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció d'incendis forestals als municipis situats en zones de risc; així com en la normativa sectorial en matèria de residus, seguretat ciutadana i gestió forestal.

L'Ordenança estableix l'obligació de mantenir en condicions adequades de neteja i salubritat tots els solars i parcel·les situats dins d'un radi de 300 metres del nucli urbà de Vilamòs, durant el període comprès entre el 20 de juny i el 30 de setembre de cada any, coincidint amb l'època de màxim risc d'incendis. Igualment, preveu els mecanismes per garantir-ne el compliment, inclosa la possibilitat d'execució subsidiària i l'aplicació del règim sancionador corresponent.

Capítol I. Disposicions generals i règim d'obligacions

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. La present Ordenança té per objecte regular les condicions de neteja, manteniment i, si escau, tancament perimetral dels solars i parcel·les del municipi de Vilamòs, amb independència que continguin instal·lacions, construccions o edificacions, sempre que no tinguin ús residencial.

2. Aquesta Ordenança s'aplica a totes les parcel·les i solars situats en un radi de 50 metres des del límit del nucli urbà de Vilamòs, en la zona sud i est (siscomères, siscalèra, saguars) excloent:

- Les masses forestals contínues.
- Els espais naturals no urbanitzables o protegits.
- Els terrenys de titularitat pública sense afectació directa a la trama urbana.

Aquesta distància s'estableix amb l'objectiu de protegir l'entorn immediat del nucli, on el risc d'incendi i la proliferació de plagues és més elevat, per garantir una aplicació proporcional i efectiva de les obligacions de conservació.

Article 2. Definició de conceptes

Als efectes d'aquesta Ordenança, s'entén per:

- a) Residus no controlats: qualsevol material que tingui la condició de legal de residu i resti abandonat en una parcel·la sense haver estat estigui gestionat segons la normativa aplicable en matèria de residus (com ara plàstics, runa, ferralla, etc.).
- b) Massa forestal contínua: superfície forestal amb cobertura vegetal arbrada o arbustiva, de caràcter natural o seminatural, que forma part d'un conjunt paisatgísticament homogeni, sense delimitació física clara entre parcel·les, i que no està sotmesa a cap tipus de gestió urbana, agrària o residencial.
- c) Parcel·la: porció de terreny, urbana o rústica, delimitada físicament o registralment, que pugui tenir o no construccions, i que estigui situada dins del radi d'aplicació d'aquesta Ordenança. Inclou tant les parcel·les edificades com les no edificades, sempre que no formin part d'una massa forestal contínua o d'un espai natural protegit.
- d) Solar: superfície de sòl urbà apta per a l'edificació, d'acord amb el planejament urbanístic vigent, i que disposa dels serveis urbanístics bàsics (accés rodat, subministrament d'aigua, electricitat i clavegueram), tot i no estar edificada.

Article 3. Subjectes obligats

Estan subjectes al compliment de les obligacions establertes en aquesta Ordenança:

- a) Totes les persones físiques o jurídiques que siguin titulars del dret de propietat, possessió o qualsevol altre dret real o personal sobre solars i parcel·les situats dins del terme municipal de Vilamòs, incloent-hi els drets d'usdefruit, lloguer, concessió o similars.
- b) Les persones promotores, constructores o tècniques responsables d'actuacions urbanístiques en solars o parcel·les dins de l'àmbit d'aplicació de l'Ordenança.
- c) Sense perjudici del règim sancionador establert, qualsevol persona que aboqui residus a solars o parcel·les en contra del que preveu aquesta Ordenança podrà ser considerada infractora i sancionada com a tal.

Article 4. Període d'aplicació de les obligacions

1. Les obligacions establertes en la present Ordenança tenen caràcter temporal i urgent, havent-se de mantenir les parcel·les en condicions adequades de neteja i seguretat entre el 20 de juny i el 30 de setembre de cada any, coincidint amb el període de màxim risc d'incendis forestals a Catalunya, segons els criteris establerts pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i recollits en la normativa autonòmica vigent.

2. Els treballs de neteja s'hauran d'haver realitzat abans del 20 de juny, de manera que les parcel·les es trobin en bon estat durant tot el període indicat.

Aquest interval respon a diversos factors:

- a) Condicions climàtiques adverses: durant aquests mesos es registren les temperatures més altes i els nivells d'humitat més baixos, afavorint la propagació ràpida del foc.
 - b) Increment de l'activitat humana en zones periurbanes i forestals, especialment durant l'estiu, fet que augmenta el risc d'incendis per negligències o accidents.
 - c) Proliferació de plagues com insectes, rosegadors i rèptils, que troben refugi en parcel·les abandonades o amb vegetació descontrolada, afectant la salubritat i la seguretat del veïnat.
 - d) Presència de residus no controlats (a títol enunciatiu: plàstics, ferralla, o restes vegetals seques) que actuen com a combustible i multipliquen el perill d'ignició.
3. Fora del període esmentat, l'Ajuntament podrà requerir actuacions de neteja o retirada de residus en aquelles parcel·les on es detectin situacions que posin en risc la salubritat, la seguretat o el medi ambient, especialment per la presència de plagues o abocaments il·legals.

Article 5. Inspeccions municipals

1. Correspon als serveis tècnics municipals la funció d'inspeccionar les parcel·les, solars, obres i instal·lacions situats dins del terme municipal de Vilamòs, amb l'objectiu de comprovar el compliment de les obligacions establertes en aquesta Ordenança.

2. Les inspeccions es podran dur a terme:

- a) D'ofici, dins de campanyes de control o actuacions programades.
 - b) A instància de part, quan es rebí una denúncia o comunicació formal.
3. Els serveis municipals podran aixecar acta d'inspecció, que tindrà valor probatori i servirà de base per:
- a) Emetre requeriments de neteja o regularització.
 - b) Iniciar procediments sancionadors o d'execució subsidiària.

4. Els propietaris o responsables de les parcel·les inspeccionades hauran de permetre l'accés del personal inspector i facilitar la informació o documentació necessària, sens perjudici del respecte als drets fonamentals i a la normativa aplicable.

Article 6. Òrgans competents

1. Correspon a l'Ajuntament de Vilamòs la competència per inspeccionar, requerir, sancionar i, si escau, executar subsidiàriament les actuacions establertes en aquesta Ordenança, a través dels òrgans que determini l'Alcaldia.

2. L'Alcalde o Alcaldessa és l'òrgan competent per iniciar, instruir i resoldre els procediments administratius relacionats amb:

a) Els requeriments de neteja i manteniment de solars i parcel·les.

b) La imposició de sancions per infraccions de l'ordenança.

c) L'execució subsidiària de les obligacions incomplertes.

d) L'adopció de mesures provisionals o cautelars, si escau.

3. L'Ajuntament podrà delegar aquestes funcions en la Junta de Govern Local o en altres òrgans municipals, de conformitat amb el que estableix la legislació de règim local.

4. En l'exercici de les seves competències, l'Ajuntament podrà actuar tant d'ofici com a instància de part, d'acord amb els principis de legalitat, proporcionalitat i eficiència.

Article 7. Obligacions de neteja

1. Les persones propietàries o responsables de solars i parcel·les situats dins de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordenança hauran de mantenir-los, durant el període comprès entre el 20 de juny i el 30 de setembre, en condicions adequades d'higiene, salubritat i ornament públic.

2. A aquest efecte, hauran de garantir que estiguin lliures de:

a) Vegetació seca, mates i matolls que puguin propagar incendis o afavorir la presència de plagues;

b) Escombraries, restes de menjar, ferralla, runa o altres residus no controlats;

c) Oloros o substàncies que comprometin la salubritat de l'entorn.

3. Les operacions de neteja i desbrossament no es podran realitzar mitjançant cremes, en cap cas.

4. Quan sigui necessari, especialment en cas de presència de plagues d'insectes, rosegadors o rèptils, s'haurà de dur a terme un tractament de desinfecció, desinsectació o desratització, seguint les instruccions de l'Ajuntament o d'un servei tècnic especialitzat i homologat per l'Administració competent.

5. L'Ajuntament verificarà el compliment d'aquestes obligacions. En cas d'incompliment, es podran imposar les sancions previstes en aquesta Ordenança, incloses multes coercitives, i dur a terme l'execució subsidiària, amb repercussió dels costos a la persona responsable.

6. Es consideraran incloses dins de les actuacions de conservació les següents:

a) Neteja i salubritat: eliminació de vegetació espontània, deixalles i qualsevol tipus de residus sòlids, orgànics o inorgànics.

b) Control sanitari: quan així es determini, aplicació de tractaments contra plagues que posin en risc la salut pública o l'equilibri ambiental.

Article 8. Tractament de restes vegetals i altres residus

1. Les restes vegetals resultants de la neteja i desbrossament de parcel·les s'han de gestionar de manera segura i ambientalment correcta, mitjançant algun dels sistemes següents:

- a) Trituració in situ i repartiment uniforme sobre el sòl, en una capa fina que no representi risc d'incendi ni acumulació excessiva de biomassa.
- b) Transport i dipòsit en plantes de compostatge, instal·lacions de tractament de biomassa o deixalleries autoritzades.
- c) Recollida mitjançant serveis municipals específicament previstos per a aquest tipus de residus, prèvia sol·licitud i autorització.

2. En tot cas, queda prohibit:

- a) Cremar restes vegetals o qualsevol altre material resultant de la neteja.
- b) Amuntegar o abandonar restes vegetals a l'espai públic o en parcel·les confrontants.
- c) Dipositar o abandonar residus no vegetals (com runa, plàstics, ferralla o voluminosos) fora d'espais autoritzats.

3. Els residus no vegetals generats durant les tasques de neteja s'hauran de transportar i dipositar en deixalleries o abocadors autoritzats. En cap cas podran ser abandonats al solar netejat o en espais de titularitat pública o privada sense permís. Quan sigui estrictament necessari per motius logístics, es permetrà la seva permanència temporal mentre duri l'actuació de neteja, sempre que es recullin el mateix dia.

4. L'incompliment d'aquestes normes podrà ser sancionat d'acord amb el règim sancionador d'aquesta Ordenança, sens perjudici de les responsabilitats establertes per la normativa sectorial aplicable en matèria de residus.

Article 9. Prohibició d'abocament de residus

1. Es prohibeix abocar qualsevol tipus de residu en solars i parcel·les del terme municipal de Vilamòs, excepte en els espais expressament autoritzats per a aquest fi, com ara punts verds, deixalleries, eco-parcs o instal·lacions homologades.

2. Les persones que realitzin abocaments il·legals seran responsables directes i podran ser sancionades conforme al règim establert en aquesta Ordenança i en la normativa sectorial aplicable.

3. Sens perjudici de les accions legals que puguin exercir les persones propietàries contra les persones infractores, aquestes podran ser requerides per l'Ajuntament perquè retirin els residus dipositats als seus terrenys.

4. En cas que les persones propietàries o responsables de les parcel·les no adoptin mesures per impedir o corregir aquestes situacions, podran ser considerades corresponsables a efectes administratius, especialment quan es constati una inacció manifesta o reiterada davant d'abocaments coneguts.

Capítol II. Procediment administratiu i execució de les obligacions

Article 10. Inici del procediment

1. El procediment administratiu per exigir el compliment de les obligacions establertes en aquesta Ordenança s'iniciarà:

- a) D'ofici, per iniciativa pròpia de l'Ajuntament o com a resultat d'una inspecció.
- b) A instància de part, mitjançant denúncia o comunicació d'un veí o d'una altra administració.

2. Un cop detectada la situació d'incompliment, els serveis tècnics municipals elaboraran un informe d'inspecció, en què es descriuran els fets i les deficiències observades.

Article 11. Requeriment de neteja i termini de compliment

1. L'Alcaldia, vista l'acta d'inspecció, emetrà una resolució de requeriment, que es notificarà a la persona propietària o responsable de la parcel·la afectada.

El requeriment indicarà:

- a) Les actuacions concretes que s'han de dur a terme (neteja, desbrossament, retirada de residus, etc.).
- b) El termini de compliment, que serà com a mínim de 10 dies naturals a comptar des de l'endemà de la notificació.
- c) L'advertiment exprés que, en cas d'incompliment, es podrà procedir a l'execució subsidiària i/o la imposició de sancions.

Article 12. Execució subsidiària

1. Si transcorregut el termini del requeriment no s'han realitzat les actuacions ordenades, l'Ajuntament podrà:

- a) Imposar sancions d'acord amb el règim sancionador d'aquesta Ordenança.
- b) Procedir a l'execució subsidiària, amb càrrec a la persona obligada.

2. Abans d'iniciar l'execució subsidiària, l'Ajuntament emetrà una resolució motivada en què:

- a) Es constati l'incompliment.
- b) Es valori la necessitat d'intervenció immediata per raons de seguretat, salubritat o interès públic.
- c) S'estimi provisionalment el cost de l'actuació.

3. Els costos de l'execució (incloent-hi mà d'obra, materials, transport i gestió de residus) seran repercutits a la persona obligada mitjançant liquidació administrativa i reclamats per via de constrenyiment si no es paguen voluntàriament.

Article 13. Mesures provisionals i supòsits d'urgència

1. Quan es detecti una situació de perill imminent per a la salut pública, el medi ambient o la seguretat, l'Ajuntament podrà adoptar mesures provisionals immediates, com ara:

- a) La neteja urgent d'una parcel·la.
- b) El tancament temporal d'un espai.
- c) La retirada de materials inflamables.

2. Aquestes mesures es podran adoptar sense esperar la resolució del procediment sancionador, però sempre amb posterior notificació i dret a d'audiència de l'afectat.

Article 14. Dret d'audiència i garanties

1. En qualsevol moment del procediment administratiu, la persona interessada tindrà dret a:

- a) Ser notificada de les actuacions que l'afectin.
- b) Accedir a l'expedient administratiu.

- c) Presentar al·legacions i aportar proves en el termini de 10 dies hàbils des de la notificació del requeriment.

2. Les actuacions municipals es regiran pel principi de proporcionalitat i es respectaran en tot moment els drets de les persones afectades.

Capítol III. Infraccions i règim sancionador

Article 15. Infraccions

1. Es consideraran infraccions administratives els actes o omissions que contravinguin les disposicions d'aquesta Ordenança.

2. Les infraccions es classifiquen en:

- a) Lleus: quan el risc per a la salut pública, la seguretat o el medi ambient sigui reduït o potencial.
- b) Greus: quan es generin condicions de risc rellevant d'incendi, salubritat o pertorbació de l'ornament públic.
- c) Molt greus: quan l'incompliment impliqui perill imminent o dany efectiu per a la salut pública, la seguretat o el medi ambient, o s'hagin comès tres infraccions greus en els darrers dos anys.

2. Són infraccions lleus:

- a) No mantenir neta una parcel·la en el moment de la inspecció, quan no suposi un risc imminent.
- b) Mantenir restes vegetals o escombraries en quantitats reduïdes.
- c) Incomplir les condicions mínimes de neteja establertes en l'article 6, quan no generin risc immediat.

3. Són infraccions greus:

- a) Mantenir parcel·les amb vegetació seca, acumulacions de materials inflamables o presència evident de plagues.
- b) No atendre els requeriments municipals de neteja en el termini establert.
- c) Fer ús del foc en contra del que disposa l'ordenança o abandonar restes cremades.
- d) Abocar residus en parcel·les pròpies o alienes.

4. Són infraccions molt greus:

- a) Ignorar requeriments municipals reiterats amb risc greu per a béns o persones.
- b) Mantenir parcel·les en estat d'abandonament que hagin estat origen d'un incendi o focus de plagues que hagin requerit actuació sanitària.
- c) Reincidir en tres infraccions greus dins d'un període de dos anys.

Article 16. Sancions

1. Les sancions que es podran imposar per les infraccions esmentades són:

- a) Lleus: multa de fins a 600 euros.
- b) Greus: multa de 601 a 10.000 euros.
- c) Molt greus: multa de 10.001 a 100.000 euros.

2. La imposició de la sanció no eximeix de l'obligació de restaurar la legalitat i complir les obligacions de neteja o conservació, ni tampoc impedeix l'execució subsidiària.

Article 17. Multes coercitives

1. En cas d'incompliment dels requeriments municipals de neteja o conservació, es podran imposar multes coercitives de manera reiterada, amb una separació mínima de 10 dies naturals entre cadascuna.
2. L'import de cada multa coercitiva podrà ser de fins a 3.000 euros.

Article 18. Procediment sancionador

1. El procediment sancionador s'iniciarà per acord de l'Alcaldia, d'ofici o a instància de part, i s'ajustarà al que estableix la legislació sobre règim jurídic del sector públic i el procediment administratiu comú.
2. Es garantirà el dret d'audiència de la persona interessada, que podrà presentar al·legacions i proves dins el termini legalment establert.
3. Quan l'incompliment comporti risc imminent per a persones, béns o el medi ambient, l'Ajuntament podrà adoptar mesures provisionals o executar les mesures necessàries de manera immediata, comunicant-ho a la persona responsable i repercutint-li els costos.

Article 19. Gradació de les sancions

1. En la determinació de la sanció a imposar es tindran en compte els criteris següents:
 - a) El risc causat per la infracció.
 - b) L'existència d'intencionalitat o negligència.
 - c) La reiteració o reincidència.
 - d) Els danys ocasionats al medi ambient, a la salut pública o als béns municipals.
 - e) L'atenuació pel compliment voluntari posterior al requeriment.

Disposició addicional única. Mesures complementàries

L'Ajuntament podrà dictar instruccions o acords municipals per desenvolupar i aplicar aquesta Ordenança, com ara:

- a) L'aprovació anual de terminis específics per a la neteja de parcel·les.
- b) La definició d'àrees prioritàries d'actuació.
- c) La posada en marxa de campanyes informatives o d'inspecció.

Disposició derogatòria

Queden derogades totes les disposicions municipals anteriors que s'oposin o contradiguin aquesta Ordenança, especialment aquelles relatives al manteniment, conservació o neteja de solars i parcel·les.

Disposició final

Aquesta Ordenança entrarà en vigor l'endemà de la seva aprovació pel Ple de l'Ajuntament de Vilamòs i serà publicat al tauler d'anuncis municipal i a la seu electrònica, per tal de garantir-ne el coneixement general i el compliment per part de les persones afectades.